

Konec těžby černého uhlí v v Česku,
aneb hledání alternativních zdrojů
energie.

Režný Štefan

Za vším je třeba vidět uhlí

Energie skrytá v tomto nerostu umožnila široký rozmach odvětví průmyslu v 19. století. Do této doby pozvolný technologický rozvoj civilizace se od tohoto okamžiku rozbíhá do průmyslové revoluce a poskočí řádově o několik industriálních etap. Je zařazená rychlost na stupeň plnou parou vpřed.

Hledání možnosti přiblížení se k zásobám tohoto zdroje se stalo hlavním úkolem průmyslně rozvinutých společností. Není proto nutné vést polemiku nad otázkou, zda by se takovýto civilizační skok 19.století odehrál bez ovládnutí těžby nerostu skrytého pod zemí v karbonu.

Metaforické označení uhlí jako Černé zlato/hnědé zlato je proto na místě v počátcích, ale i v průběhu více než dvě století probíhající průmyslové revoluce.

I v současném technologicky pokročilém světě, jsou fosilní paliva v chemickém, metalurgickém, a hlavně v energetickém průmyslu prozatím nenahraditelné. Poptávka po uhlí na světovém trhu roste, bez ohledu na to, jak tyto zdroje energie vnímá někdy až fanaticko-ekologicky orientovaná část společnosti, která převážně v rámci Evropského společenství cílí k zastavení používání tohoto zdroje k výrobě energie, prosazováním zelené dohody – Green Deal.

Z celosvětového hlediska jsou fosilní paliva stále pro značnou část osmimiliardové lidské populace ekonomicky nejdostupnějším energetickým zdrojem. Na tom se s velkou pravděpodobností nic nezmění až do vyčerpání všech dostupných ložisek fosilních paliv. Civilizace prozatím nemá k dispozici jiný zdroj, schopný plně kapacitně nahradit fosilní paliva pro globálně rostoucí poptávku na výrobu všech energetických komodit.

Rozdělení do sekcí

EKONOMIE

EKOLOGIE

KULTURA

ZDRAVÝ SELSKÝ ROZUM

**Nad každý - Názor člověčí
je nadřazený - ZÁKON přírodní**

ZÁKON ZACHOVÁNÍ ENERGIE

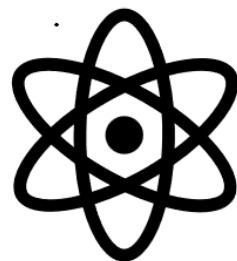
ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTY

ZÁKON ZACHOVÁNÍ ENERGIE

Zákon zachování energie je jeden ze základních a nejčastěji používaných fyzikálních zákonů. Tento zákon (zjednodušeně řečeno) konstatuje, že energii nelze vyrobit ani zničit, ale pouze přeměnit na jiný druh energie.

(Julius Mayer 1842)

Zákon zachování hmoty

Zákon zachování hmoty říká, že v uzavřené soustavě je celková hmotnost všech látek před chemickou reakcí (reaktanty) rovna celkové hmotnosti látek po reakci (produkty). To znamená, že se hmotnost při chemické reakci neztrácí ani nevzniká nová, ale pouze se atomy přeskupí do jiných molekul. Zákon nezávisle formulovali

M. Lomonosov (1748) a A. Lavoisier (1774).

OBNOVITELNÉ / NEOBNOVITELNÉ ZDROJE

Ve znění těchto dvou zákonů, dělení zdrojů energií na obnovitelné, neobnovitelné a ekologicky méně či více čisté, je subjektivní, zavádějící kategorizaci od politických ekologů.

Fosilní zdroje/Jádro/"obnovitelné zdroje"-jsou si dle znění těchto zákonů rovné. Rozdíl je pouze v časoprostoru proměny dané energii za jinou, při chemicko-fyzikálním přeskupování molekulární struktur atomů hmoty použité k výrobě energie.

**Neplatí – V případě možnosti sestrojení PERPETUM MOBILE,
což je mimo schopnost a dovednost člověka!**

Preferuji používat pojem Alternativní zdroje místo Obnovitelné zdroje. Z důvodu platnosti těchto dvou základních přírodních zákonů je každý zdroj energie v závislosti na čase a prostoru obnovitelný.

$$E=mc$$

Nerostné bohatství dostupné lidstvu 21.století

NEROSTNÍ SUROVINA	SVĚTOVÉ ZÁSoby (předpokládaná vytěžitelnost)	ČESKÉ ZÁSoby (Pro vlastní spotřebu)
Ropa	50 let	0 stopové 3% spotřeby
Plyn	70 let	0 - 20 let
Uran	100 – 250 let	0 - 20 let (neekonomická těžba)
Uhlí	<u>200 – 250 let</u>	Minimálně na 200 let (dle způsobů vyžívání suroviny)

Ropa

plyn

obohacený uran

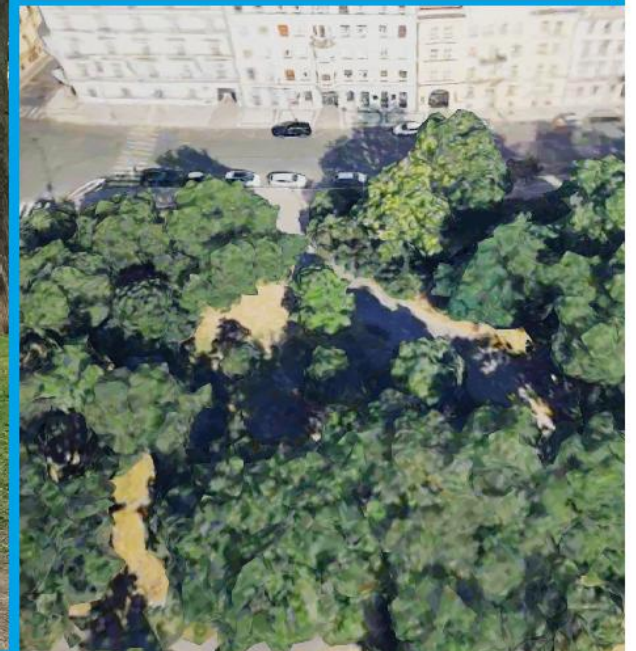
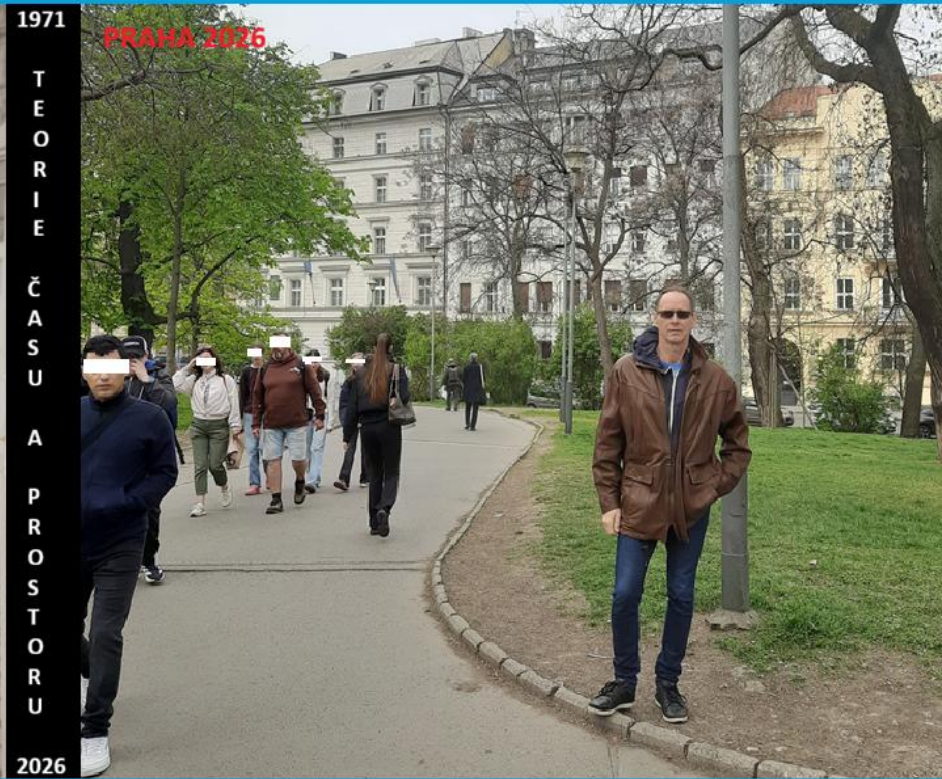

uhlí

$$E=mc^2$$

Srovnání prostorového
rozložení hmoty 1971/2026
1971 - kámen - Si(Křemík)
2026 - dřevní hm.- C (Uhlík)

1971
T
E
O
R
I
E
Č
A
S
U
A
P
R
O
S
T
O
R
U
2026

EKONOMIE

EKONOMIKA

AKTUÁLNÍ MODEL ČESKÉ EKONOMIKY

Jaroslav Hašek

Dobry voják Švejk

režie
Karel Steklý
1956

Máme uherák, olejovky, lososa a budeme mít smažená vajíčka

To se nám to hoduje, když nám lidi půjčujou peníze

Státní dluh ČR

za 36let útlumu těžby, těžkého průmyslu,...

-3 800 000 000 000 Kč

+ úročení-110 000 000 000 Kč_{/rok}

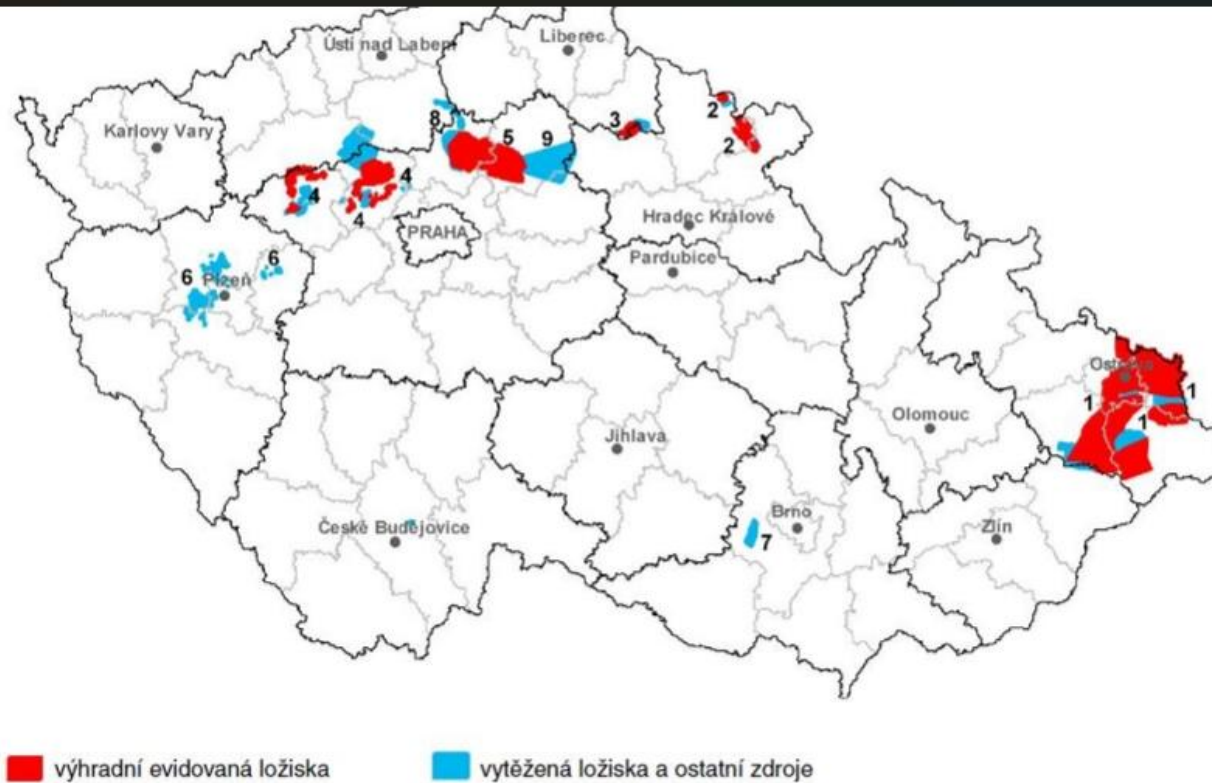

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Energetická statistika

Uhlí v České republice 2012–2022

Obr. 1 Evidovaná ložiska a ostatní zdroje České republiky

Tab. 2 Uhelné pánve

1 česká část hornoslezské pánve	4 středočeské pánve (zejména kladensko-rakovnická pánve)	7 boskovická brázda
2 česká část vnitrosudetské pánve	5 mšenská část mšensko-roudnické pánve	8 roudnická část mšensko-roudnické pánve
3 podkrkonošská pánve	6 plzeňská a radnická pánve	9 mnichovohradištská pánve

Pozn.: názvy pánví s těženými ložisky jsou uvedeny tučným písmem

Zdroj: Česká geologická služba (ČGS)

Tab. 3 Počet ložisek; zásoby a těžba (k 31.12.), 2012-2022, tis. tun

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet ložisek celkem	82	82	82	82	82	82
z toho těžených	8	8	8	8	8	7
Zásoby celkem	16 324 263	16 315 667	16 304 609	16 302 846	16 285 605	16 283 583
bilanční prozkoumané	1 496 792	1 487 287	1 475 446	1 470 464	1 465 793	1 460 044
bilanční vyhledané	5 995 983	5 993 801	5 993 812	5 993 037	5 991 317	5 991 133
nebilanční	8 831 488	8 834 579	8 835 351	8 839 345	8 828 495	8 832 406
vytěžitelné	168 538	66 301	56 569	41 844	25 199	22 463
Vytěžitelné zásoby na využívaných ložiskách	168 478	66 241	56 509	41 784	25 139	22 453
Úbytek zásob těžbou	10 796	8 610	8 341	7 640	6 074	4 870
Životnost zásob	16	8	7	5	4	5
	2018	2019	2020	2021	2022	
Počet ložisek celkem	82	82	82	82	82	
z toho těžených	6	6	5	1	1	
Zásoby celkem	15 217 550	16 239 390	16 145 954	16 269 450	16 268 216	
bilanční prozkoumané	1 450 481	1 441 494	1 413 408	1 400 735	1 400 481	
bilanční vyhledané	5 830 315	5 952 907	5 951 691	5 906 419	5 906 193	
nebilanční	8 836 754	8 844 989	8 780 856	8 961 296	8 961 542	
vytěžitelné	29 192	15 910	3 183	1 360	3 600	
Vytěžitelné zásoby na využívaných ložiskách	29 192	15 910	3 183	1 360	3 600	
Úbytek zásob těžbou	4 110	3 150	1 861	2 008	1 281	

KALKULACE ZÁSoby UHLÍ

TUNY(MILIARDY) / KČ(BILONY)

zásoby uhlí / versus státní dluh ČR / tuna - 130 USD / 3200 Kč

srovnání	miliardy tun černé uhlí	kalkulace v biliony Kč	HDP
Státní dluh ČR	1,1 <i>komodita/finance</i>	-3 800 000 000 000 000 <small>1 (36)</small>	- 42%
Celkové zásoby	16,3	52 900 000 000 000 000 <small>14 (504)</small>	+6,6 <small>násobek HDP</small>
Nebilanční zásoby	8,9	28 900 000 000 000 000 <small>8 (288)</small>	+3,6 <small>násobek HDP</small>
Bilanční zásoby	7,3	23 700 000 000 000 000 <small>6 (216)</small>	+2,9 <small>násobek HDP</small>
Dovoz uhlí <i>po ukončení těžby</i>	0,004 <i>4 000 000 tun/r.</i>	-0,013 000 000 000 000	

Historický vývoj produkce, dovozu a vývozu uhlí, briket a koku

Produkce, dovoz a vývoz černého uhlí a koku v letech 1965 – 2021 (tis. tun)

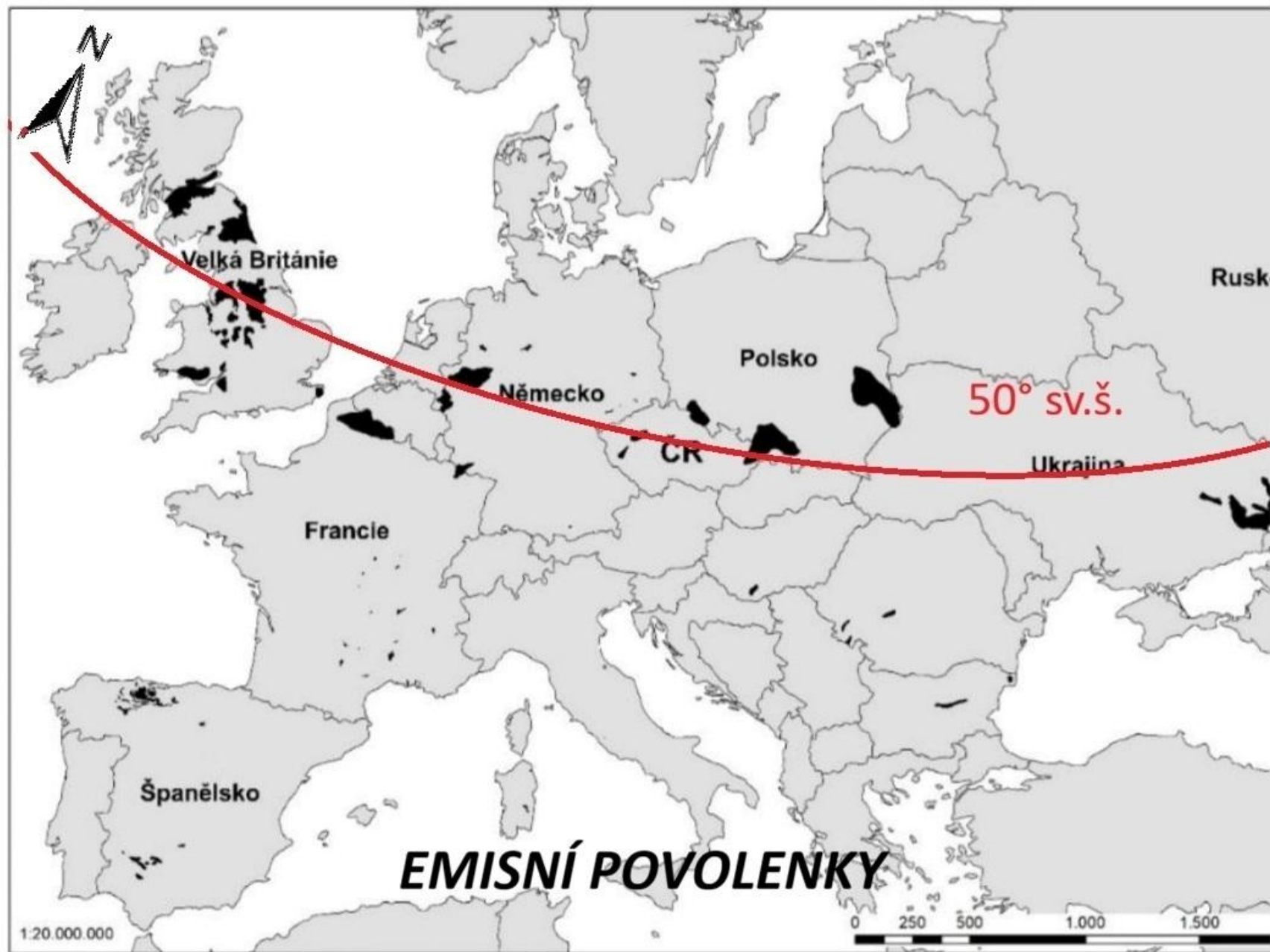
	Černé uhlí energetické			Černé uhlí koksovatelné			Koks		
	Produkce	Dovoz	Vývoz	Produkce	Dovoz	Vývoz	Produkce	Dovoz	Vývoz
1965	11 901	3 179	1 130	15 901	0	2 284	9 747	41	2 623
1966	11 634	2 299	809	15 230	0	3 002	9 171	11	2 646
1967	10 954	2 512	1 330	15 131	0	3 419	8 560	63	2 563
1968	10 636	2 585	1 463	15 423	0	3 419	8 718	79	2 851
1969	10 855	2 282	1 009	16 368	0	4 634	8 529	47	2 667
1970	10 973	2 044	930	17 221	0	5 262	8 592	10	2 658
1971	10 884	2 890	1 295	17 934	0	5 801	8 724	25	2 568
1972	10 125	2 740	882	17 800	0	5 645	8 928	50	2 703
2015	4 148	1 566	1 670	4 088	1 579	1 895	2 332	396	516
2016	3 401	1 904	1 428	3 384	1 661	2 088	2 209	498	543
2017	2 537	1 648	869	2 937	1 986	1 448	2 488	223	744
2018	2 230	1 417	765	2 240	1 992	1 146	2 549	220	634
2019	1 400	1 461	532	2 032	1 981	881	2 355	205	587
2020	1 117	1 499	259	1 025	1 764	471	2 227	193	536
2021	705	2 398	386	1 501	2 144	1 009	2 579	229	651

Uhlí, v České republice v roce 2022

7

Produkce + dovoz 6 748 000 tun / Vývoz 1 395 000 tun

spotřeba černého uhlí v ČR. 2022 = **5 353 000** tun

obr. 11: Likvidované černouhelné revíry v Evropě (upraveno dle Westerman et al.)

TITANIC V EKONOMICE STÁTU

privatizaci v oblastech (bezpečnosti státu)

- Ozbrojené složky (armáda, policie) – **Wágnerova skupina**
- Těžba a vlastnictví nerostného bohatství (nerosty, voda, půda) – **Bakala OKD,**
- Strategické energetické podniky (elektrárny, teplárny, vodárny rafinérky,... - **Carbon Invest, Veolia, ORLEND,...**

EKOLOGIE

Klimatická krize

Klimatické změny

My musíme rozlišovat dvě slova, to je Klimatická změna a Klimatická krize. A prostě Klimatická změna objektivně probíhá, nikdo mám pocit ani Klimatickou změnu až tak úplně nezpochybňuje. A to jestli to jak se ta klimatická změna projevuje někdo považuje za krizi, nebo ji nepovažuje za krizi je ryze, řekněme subjektivní a víceméně politické rozhodnutí.

Interview ČT24 27.3.2026 v 18.min. pořadu citace :

Mark Rieder ředitel Českého hydrometeorologického ústavu

GRÉTA

Ikona je čistého světa
kde nulová uhlíková stopa.
Když bylo mi roků jako ji,
těž nešel jsem skrz uhlí do školy.
Nebylo globálního oteplení,
jen došlo uhlí školníkovi v kotelně.

Prázdná škola bez žáků,
v kotlu chladno, prázdko v uhláku.
Mně nelíbil se tento stav
tak rozhod jsem se školníkovi, jít uhlí nakopat.
Pak kopal v bani AZ na Lazech,
já černé zlato, země plody rval tam jsem.

A že normální je „Učit se, učit se, učit se“,
to poslání žáků k sunutí doby o kus vpřed,
no bez uhlí v uhláku, však zima bývá školákům.
Pak věřte, lepší než čistá uhlíková stopa,
byl z uhlí šmír, stopa po mých botách.

Gréta do školy už nechce jít
raději na jachtě si zaplachtí.
Vzor pro každého studenta,
ať žije nulová uhlíková stopa.

Neberte holčičce její dětství,
nechte jí jachtu i panenku Barbie!
Ten pohled nevinné a bezbranné dívky
je argument aktivistů, zelených lidí.

NATURA penále člověku kolem sebe dává,
co není k užitku jinému druhu i jemu.
Účet u přírody zůstává ti člověče do budoucna otevřený,
přec když srovnat jej chceš a být zelený,
vrat' jachtu, Bárbie, a vylez člověče si v stromy.

Boris Dušan /Strom života AMAMA

Odraz, absorpce a energetická bilance Země

Od Slunce přichází k naší planetě solární elektromagnetické záření, které nese určité množství energie. Ze zemského systému zároveň určité množství energie odchází do okolního vesmíru. Pokud přicházející a odcházející energie nejsou v rovnováze, dochází v zemském systému ke změně teploty

ENERGIE ZE SLUNCE

Energie a její absorpce povrchem planety je jev bez kterého by podnebí na planetě odpovídalo době ledové s průměrnou teplotou -18°C , místo současně průměrné měřené teploty 15°C .

ALBEDO

Zdroj: Facebook

To, kolik solárního záření se od povrchu Země odrazí do vesmíru, **závisí** na jeho odrazivosti, tzv. **albedu**. Obecně platí, že tmavý povrch, např. vodní plocha, má **nízkou odrazivost**, zatímco světlé povrchy, jako ledové plochy, odrazí většinu krátkovlnného záření (.pdf). Pokud v nějaké lokalitě dojde ke snížení hodnoty **albeda**, zvyšuje se množství pohlcené energie a tím pádem i množství tepelného záření a tepla. K tomuto nárůstu **může docházet** i v případě výstavby fotovoltaických elektráren. **Roli** přitom hraje, jaký povrch solární panely nahrazují.

Odrzivost střech a dalších povrchů

Povrch	Albedo
Čerstvá sněhová pokrývka	~ 70–95 %
Pouštní písek	~ 40 %
Pole se zemědělskými plodinami	~ 10–25 %
Lesy	~ 5–20 %
Fotovoltaické panely	~ 5 %

Fotovoltaika má značný vliv na oteplování země.

Samotný účel solárních panelů je zachytit maximální tepelné záření slunce (až 95%)

K tomu je nutno přičíst tepelnou energii vyprodukovanou výrobou fotovoltaických panelů a na jejich recyklaci po ukončení provozního cyklu (cca 20let).

ZDRAVÝ SELSKÝ ROZUM

Versus Mystifikace
kolem DEKARBONIZACE

STRATEGIE pro ZÍTRA

Cesta Dekarbonizace, nebo opak je pravdou?

KARBONIZACE (těžba uhlí) = Průmyslová revoluce

Klimatická změna a vliv civilizace na tento přírodní proces

- CO₂ jeho podíl v atmosféře je 0,04%. Od začátku průmyslové revoluce v 18.století, je odhadován nárůst z 0,028%, o 0,012%, ti. 33%.(pozitivní a negativní vliv člověk/jevů mimo vliv člověka)
- Lidská populace cca 800 – 900mil , obyvatel planety(nárůst 1000%) na 8miliard (9kg uhlík/člověk), tento nárůst kvantity, rozvoj kvality jde v závislosti na nutné výrobě potravinového řetězce civilizace.
- Dvě světové války, stovky lokálních válek, jejich vliv na ekosystém (výroba zbraní, ničení a znovu obnovování infrastruktury), je tímto činěním nesrovnatelná zátěž na ekosystém, s válečnickými činnostmi před technickou revolucí. Průmyslové ekologické nehody a katastrofy.
- **Vliv ekosystému oceánů, vulkanické jevy, lesní požáry, rozpínání slunce,...**

KARBONIZACE

= ZÁCHRANA BIOTOPU PŘED TECHNICKOU EVOLUCÍ

Srovnání zásahu člověka do životního prostředí těžba uhlí, versus ekvivalentní odpovídající těžba dřeva, (odlesněný biotop od dřevní hmoty pro výrobu dřevěného uhlí)				
Kamenné černé uhlí (75-95% uhlíku)		Ekvivalent v dřevě (dřevěné uhlí 60-85% uhlíku)		
ZDROJE TĚŽBY				
Důl Lazy/ Antonín Zápotocký/ Nová jáma		ekosystém biotop/ flóra – dřevní hmota (C- 49,5%; O - 44,2%; H - 6,3%; N - 0,2%)		
Těžba v letech 1890 - 2019 (130 let)		Ø délka růstu k těžitelnému objemu stromu 80-140 let		
Vytěženo 145 433 166 tun uhlí		Ekvivalent k výrobě dřevěného uhlí - 550 000 000 tun (dřevní hmoty)		
Rozloha důlního těžebního pole - cca 5,2 km ²		Hospodářský les o rozloze 21 000 km ² (cca rozloha severní a jižní Moravy dohromady)		
OKD – Ostravsko Karvinská uhelná pánev				
OKD vytěženo 1 700 000 000 tun uhlí (250 let)		Ekvivalent 6 800 000 000 tun (dřevní hmoty)		
OKD rozloha těžebního pole cca 110km ²		260 000 km ² = (rozloha hospodářského lesa o velikosti ČR+Rakouska+Maďarska = Západní Sahara)		
Chemické složení				
Dřevní hmota	Uhlík - 49,5 %	Kyslík - 44,2 %	Vodík - 6,3 %	Dusík - 0,2 %
Lidské tělo	18% (9 kg)	65%	10%	3%

DEKARBONIZACE

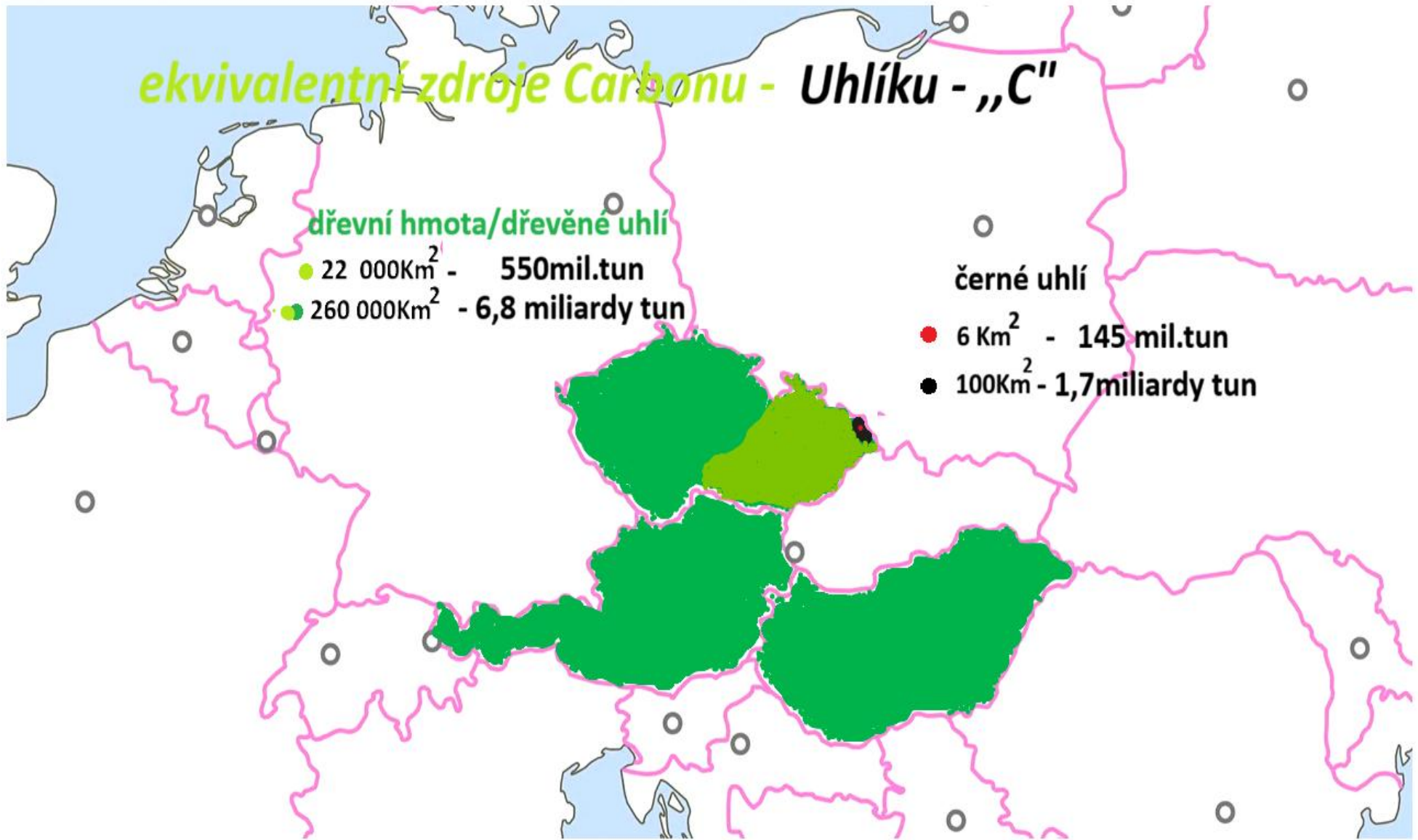
ekvivalentní zdroje Carbonu - Uhlíku - „C“

dřevní hmota/dřevěné uhlí

- 22 000Km² - 550mil.tun
- 260 000Km² - 6,8 miliardy tun

černé uhlí

- 6 Km² - 145 mil.tun
- 100Km² - 1,7miliardy tun

Odlesněná plocha, která by byla ekvivalentem vytěženého uhlí v OKD =

vlaková souprava po obvodě rovníku (2 000 000 vagónů)

naložená dřevní hmotou např. v Amazónském pralese, která 100x objede planetu (200 000 000 vagónů).

Vývoj celosvětové spotřeby elektřiny

Rok	Spotřeba terawatthodina
2000	14 000 - 15 000 TWh
2010	20 000 TWh
2020	25 000 TWh
2025	27 000 – 28 000 TWh
2026 ↗	Stoupající <u>trend</u> - Elektromobilita, AI, provoz datových center

Nerostné bohatství dostupné lidstvu 21.století

NEROSTNÍ SUROVINA	SVĚTOVÉ ZÁSOBY (předpokládaná vytěžitelnost)	ČESKÉ ZÁSOBY (Pro vlastní spotřebu)
Ropa	50 let	0 stopové 3% spotřeby
Plyn	70 let	0 - 20 let
Uran	100 – 250 let	0 - 20 let (neekonomická těžba)
Uhlí	<u>200 – 250 let</u>	Minimálně na 200 let (dle způsobů vyžívání suroviny)

Ropa

plyn

obohacený uran

uhlí

**Nad každý - Názor člověčí
je nadřazený - ZÁKON přírodní**

!!!

ZÁKON ZACHOVÁNÍ ENERGIE

ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTY

Nobelova cena 2025

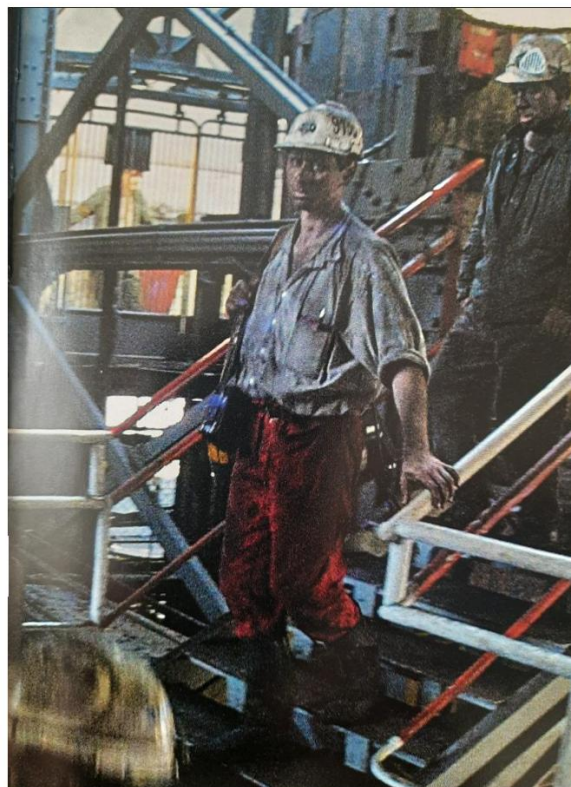
Švédská královská akademie věd se rozhodla udělit Nobelovu cenu za chemii za rok 2025 **Susumu Kitagawovi, Richardu Robsonovi a Omaru M. Yaghimu** za vývoj kovově-organických struktur.

Jejich molekulární architektura obsahuje místnostni/prostory pro chemii

Laureáti Nobelovy ceny za chemii za rok 2025 vytvořili molekulární konstrukce s velkými prostory, kterými mohou proudit plyny a jiné chemické látky. Tyto konstrukce, *kovově-organické konstrukce*, lze použít k získávání vody z pouštního vzduchu, zachycování oxidu uhličitého, skladování toxických plynů nebo katalýze chemických reakcí.

Co můžeme dnes udělat pro budoucí generace? - Poradit, nebo nakopnout.

Co by měla udělat nová generace,

Udělat dva kroky zpět **Je někdy nezbytné pro**
cestu vpřed !

Včera bylo pozdě.

Fortel nové generace?

POUČIT SE Z CHYB!

Definice šílenství - je dělat věci stále dokola stejným způsobem a přitom očekávat, že to přinese jiné výsledky.

Albert Einstein

Blízká budoucnost, co dál?

Významné šance má štěpení uranu a Termojaderné fúze

Lákavé články o slunečních, větrných, přílivových nebo jiných mořských elektrárnách svádějí k představám, že svět bude brzy zbaven spalování **“špinavého”** uhlí v tepelných elektrárnách a zavrhne atomové elektrárny ve světě... Ekologové jsou těmito myšlenkami nadšeni, technici dokonce některé projekty ověřují, fyzici jsou však skeptičtí. Kromě známého zákona o zachování energie, který je definován třemi termodynamickými větami, platí totiž i méně známý zákon, zákon o omezení hustoty toku energie. Ten vychází z faktu, že jakékoliv přeměny energie (chemické v tepelnou,

tepelné v mechanickou nebo mechanické v elektrickou) probíhají vždy pomocí určitého technického zařízení, které svou konstrukcí a parametry ovlivňuje rychlost a další kvality probíhajících procesů. V souvislosti s tímto zákonem neobstojí ani tak populární obnovitelné zdroje, jako jsou geotermální, větrné či sluneční elektrárny. V důsledku nízké hustoty toku energie zklamaly i pokusy s elektrárnami využívajícími rozdílu teplot mořské vody na hladině a v hlubinách, stejně jako pokusy s tzv. vlnovými či přílivovými elektrárnami. Perspektivním způsobem zajištění globálních energetických potřeb lidstva není ani spalování biomasy produkující “ skleníkové plyny“.

Ve světle těchto faktů je nejúčinnějším procesem přeměny energie štěpení uranu v atomových elektrárnách. Připravovaná druhá generace jaderných reaktorů s rychlými neutrony navíc slibuje až sedmdesátkrát rychlými neutrony dostupných zásob uranu. Jaderná energetika má ve výhledu i převratný typ reaktorů udržovaných v chodu pomocí urychlovačů. Dokáží spalovat i produkty štěpení, včetně již vyhořelých palivových článků uložených prozatím v meziskladech jaderného odpadu.

Vůbec nejvyšší hustotu toku energie slibují energetické termojaderné reaktory. Řízená termojaderná fúze (syntéza) je nadějí, která by mohla vyřešit požadavky na kvalitu

zdrojů energie, mezi něž patří technologická dostupnost, dostupnost paliva, malý vliv na kvalitu životního prostředí a bezpečnost jaderné elektrárny. Fúze je proces, při němž se jádra lehkých atomů spojují a vytvářejí těžší prvek, K tomu je však třeba překonat odpudivou elektrostatickou sílu atomových jader, čehož se dosahuje v prostředí horkého plazmatu o dostatečné hustotě. Při fúzní reakci se podle známého Einsteinova vztahu $E = m \cdot c^2$ promění část hmotnosti původních jader v kinetickou energii, kterou lze v podobě tepelné energie vyvést z reaktoru a využít.

TO VŠE JE PODMÍNĚNO OVLÁDNUTÍM PREDÁTORSKÉHO CHOVÁNÍ ČLOVĚKA, KDY SOUBĚŽNĚ HROZÍ ZNEUŽITÍ TERMOJADERNÉ SÍLY K MOŽNÉMU ZNIČENÍ CIVILIZACE, TAKOVÉ JAK JI DNES ZNÁME!!!

Citace výroku **Alberta Einsteina:**

Nevím, čím se bude bojovat ve třetí světové válce, ale vím jistě, že ve čtvrté to budou klacky a kameny.

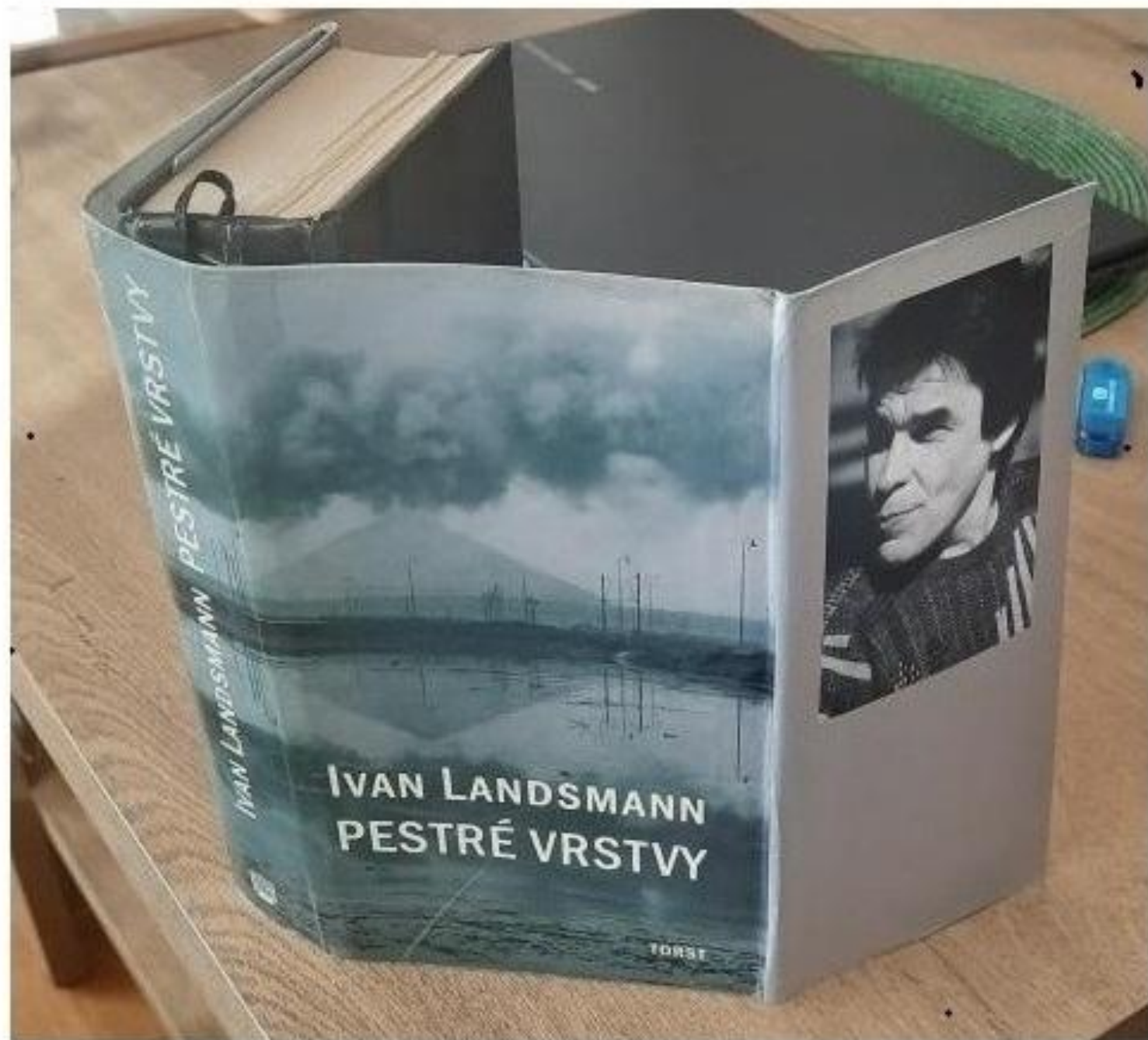
KULTURA

Foto z přebalu knihy

Ivan Landsmann

**Důl A. Zápotocký
1969/1985**

Ivan Landsmann / struční životopis z obálky románu – **Pestré vrstvy**.

Se narodil v 26.2.1949 v Novém Jičíně. Matka pracovala jako dělnice, otec jako technický úředník v Tatře Kopřivnice. Po několika letech se přestěhovali na Šumbark (dnešní Havířov), kde se Landsmann přihlásil do učení na malíře pokojů, které nedokončil. Od šestnácti let pracoval jako závozník. V devatenácti narukoval na dva roky na vojnu do Práslavic u Olomouce, po jejím dokončení nastoupil na šachtu Antonín Zápotocký, kde pracoval šestnáct let. V té době se oženil a narodily se mu dvě dcery. 8.6.1985 podnikl cestu do Kanady za bratrem. Po necelých dvou měsících požádal o azyl v Holandsku. Usadil se v Rotterdamu, kde žil v emigraci. Knižní próza *Pestré vrstvy* byla vydána v roce 1999. (V anketě Lidových novin získala ocenění kniha roku 1999.)

Pestré vrstvy

Úvod:

Klec se řítí do šachty, přeplněná těly havířů, smradem propocených fáraček a alkoholovými výpary. Je ticho, nikomu se nechce mluvit.

Je pondělí, odpolední šichta, a navíc byla v pátek výplata, takže většina měla hlavu v kumštu, buď z chlastu anebo z toho, jak ho doma stará zdupala, že přinesl tak málo. Šol se zhoupla, signalista zahaltoval zvonem a spustil můstky. Ozvalo se mrmlání, protože se nikomu nechtělo vystupovat a navíc ještě fachat. „A zase jsme v té skurvené dře! Aby to smrčka pojebala!“ ozval se vedle mě jeden stěnový havíř, z kterého ještě táhlo jak

ze sudu. V ruce měl už připravený igelitový sáček s tabákem. Posadil jsem se na firungy, vyhrnul si límec blůzy ke krku, protože od šachty nepříjemně táhlo.

Závěr první části románu z havířského prostředí :

...Když jsem fáral poslední den, všechno jsem prožíval a snažil jsem si srovnat v hlavě celých patnáct roků dřiny a nesnesitelného čekání. A dočkal jsem se přece. Nechtělo se mi tomu ani věřit, ale bylo to tak. Cestou k šachtě a potom v koupelu jsem se pohledem loučil s každým havířem a v duchu jsem jim přál jenom to nejlepší. Když jsem seděl v autobuse a díval na těžní věž, která se mi za první zatáčkou ztratila z očí, polohlasem jsem řekl: ZDAŘ BŮH!! Chlapi!

Hodnocení mimo autora: Kritika a analýza díla, osobnostní rozbor Landsmanna/ od – Štefan Režný

Román napsaný po roce 1989 situovaný do doby reálného socialismu, skládající se ze dvou částí. V první části Landsmann přibližuje prostředí těžké hornické práce a popisuje soužití v kolektivu lidí semknutých kolem sebe. V této části románu je zjevný pokus autora o jakési dehonestování socialistického společenského systému a (tehdy, ale i dnes běžný způsob autorů, jenž se snaží prosadit na literárním trhu v souladu s mainstreamem po roce 1989). Landsmanna lze sice hodnotit jako profesně kvalifikovaného horníka – předáka, ale v jistých situacích se potýká s osobnostní a profesní nedisciplinovaností. Landsmannova zášť k tehdejšímu společenskému systému v díle *Pestré vrstvy* se odráží od literárních fabulací až k snaze o společenské osočení skutečných osob (pod jejich skutečným jménem), kdy je proti reálnému stavu popisuje svým pohledem negativisticky, převážně z důvodu jeho averze proti systému a osobám se stranickou příslušností v KSČ. Autor vnáší do románu zbytečný politický patos, který v prostředí hornictví v žádné době

nebyl u této profese stěžejní. Některé ním líčené příběhy byli literárním způsobem přehnaně smyšlené, nebo jsou to fakticky nepodložené převzaté příběhy z vyprávění jiných horníků.

V druhé části Landsmann popisuje neúspěšný pokus o adaptování se v emigraci. Poté, co se mu nedostalo pomoci ani od bratra a byl nucen opustit Kanadu, zde líčí pokus o integraci obyčejného člověka – emigranta v západní společnosti, kde si klesne až na dno společenského žití. Čitateli se nabízí vzájemné hodnocení osobnostních a charakterových vlastností Landsmanna, kde na jedné straně působí jako profesně kvalifikovaná a v praxi v kolektivu vůdčí prezentující se osobnost, na druhé straně absolutně neschopně prezentující se osobnost v prostředí, kde je odkázán především sám na sebe.

Foto z přebalu knihy

LADISLAV VRCHOVSKÝ

DŮL A. ZÁPOTOCKÝ

1963/1989

Ladislav Vrchovský Z podzemí ke slunci

Ladislav Vrchovský

Z podzemí ke slunci

Ladislav Vrchovský

Ladislav Vrchovský

Narodil se 25. června 1948 v Českých Budějovicích, ale vyrůstal na Valašsku, vesle jako Václav, kam se rodiče museli přestěhovat poté, co se po roce 1948 jeho otec dostal do nemilosti komunistického režimu. V patnácti letech odešel na Dětmarovku. Kvůli veřejnému odporu proti smlouvě na vojenskou Varšavskou smlouvu do Československa musel v letech 1969 až 1989 pracovat jako horník. V listopadu 1989 se stal předsedou stávkového výboru v OKD. V roce 1990 byl zvolen poslancem Federálního shromáždění za OČF. V letech 1990 až 1992 byl členem nejvyššího vedení občanského fóra, následně byl členem představenstva Občanského hnutí a později Strany zvěřenců. V letech 1992 až 2005 pracoval jako redaktor v regionálním listu vedoucí redakce kultury a programový náměstník nedělního televizního studia televize Kabel plus. V současnosti působí jako publicista a divadelní kritik. Spolupracuje s Českým rozhlasem a Českou televizí. Podílí se na provozu internetového kulturního deníku www.Odrazvan.cz.

Ladislav Vrchovský / osobně podaný stručný životopis z obálky románu – Z podzemí ke slunci.

Narodil se 25.6.1948 v Českých Budějovicích, ale vyrůstal na Valašsku, nedaleko Vsetína, kam se rodiče museli přestěhovat poté, co se po roce 1948 jeho otec dostal do nemilosti komunistického režimu. V patnácti letech odešel na Ostravsko. Kvůli veřejnému odporu proti vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československa musel v letech 1969 až 1989 pracovat jako horník. V listopadu 1989 se stal předsedou stávkového výboru v OKD. V roce 1990 byl zvolen poslancem Federálního shromáždění za OF. V letech 1990–1992 byl členem nejužšího vedení Občanského fóra, následně byl členem předsednictva Občanského hnutí a později Strany zelených.

Z podzemí ke slunci. / přiblížení obsahu románu z obálky knihy slovem a pohledem autora.

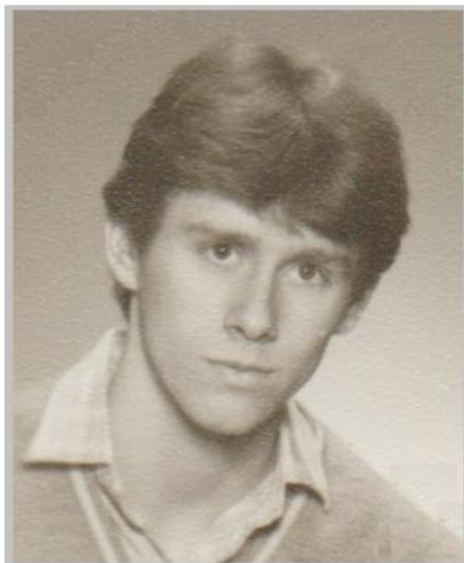
Čtivý román Vladimíra Vrchovského je unikátním svědectvím o zdánlivě obyčejném lidském životě v tíživých kulisách let 1948-1989. Autor prostřednictvím hlavní postavy – Vladimíra Horského – provede čtenáře dětstvím, dospíváním i životem zralého muže, který navzdory nepřízní osudu nikdy neztratil víru v sebe sama a v naplnění svých snů. Jeho příběh se odehrává na pozadí zdařile vykresleného prostředí, ať již se jedná o téměř idylické momenty spjaté s valašskou přírodou a životem v souladu s ní, nebo naopak o apokalyptickou krajinu hutí a dolů ostravsko-karvinského revíru, kde je lidská existence zredukována na pouhé přežívání. Autor velmi přesvědčivě popisuje jednotlivé postavy, motivace a osudy horníků, chlapů zlákaných vidinou výdělku, režimních prominentů, idealistických disidentů, přesvědčených estébáků, drobných prospěchářů, ale i těch, kteří chtěli jen normálně žít. **Síla románu spočívá v jeho autentičnosti. Skutečné i smyšlené příběhy**

věrně zachycují absurditu let pod diktátem komunistické strany, krutost, beznaděj i „jen“ ubíjející stereotypní každodennost, ale také nehasnoucí naději. Vrchovský tak zúročil zkušenosti, které nedobrovolně nabyt jako řadový horník OKD i jako nadšený amatérský kulturní organizátor, a předkládá tak plastický a živý obraz české periferie let reálného socialismu.

Hodnocení nad pohled autora: Kritika a analýza rozborem díla/ od – Štefan Režný

Fabulování, nebo literárně smyšlené a dokreslené příběhy polistopadového aktivistu, jenž plně využil chaos ve společnosti po roce 1989. Autor vnáší do románu zbytečný politický patos, který v prostředí hornictví v žádné době nebyl u této profese stěžejní.

Z pohledu hornické profesní hierarchie a zařazenosti dle jeho praxe a prezentování se důlního pracovníka je v hornickém slangu výraz těchto osob v označení „Cíp – jakožto osoba nekvalifikovaného pomocníka havíře nebo také horník nemotora.

Štefan Režný
Důl A. Zápotocký/LAZY
1982/2004

AZ DŮL LAZY AZ
1890 2019
Vytěženo 145 433 160 tun

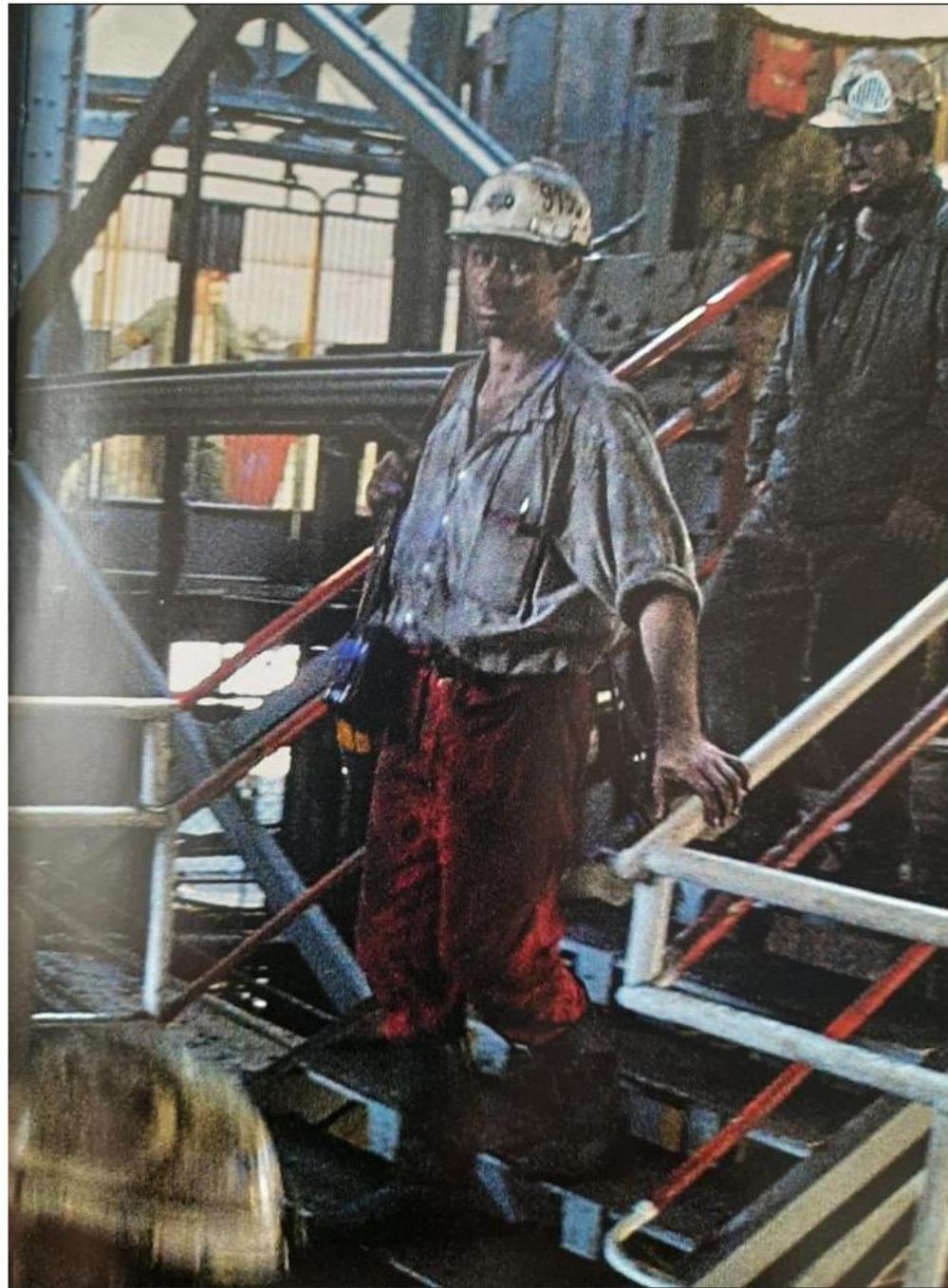

Vášení čtenář -
horníci a přátelé horníci

máte v rukou fotograf
práci lidí v podzemí i na
Doků Lazy v Orlově.
U příležitosti 110. výročí
Lazy a ŠO. výročí máte u
významná publikace le
svého spoleka, zasvěcen
hornické práci. Při tom
byla tichou vzpomínkou
při výkonu hornického
dělání a technické
zastoupení odporu.
Věřím, že všichni lidé
vlastní důvěry a doků a
o hornické práci a zach

PHO
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

Boris
Dušan

Výtěžek ze
sbírky básní je
věnován NFDO

Strom života
AKIJA

Boris
Dušan

Strom života
AMAMA

Bonafit bude tv jednotou pro pevné dítě,
kde vzpláne tělo tvé, ne ne látkou a žer.
Dým ze mne, do zářícího světla a mluví,
že setkáním a smýšlením se rytmus stane
zrušen v křivce, sloucháť buďti cizím

Wé mějte hluboko pod ruku je
v pekle, kde pobíhá duše
Ne dovolíte, že nebude to už žít
že v Nopie a čaromyslových
načítá nebouží se jí

Dále věnováno:
Janmke Michalovec – foto: vlnka;
Janmke Kuzelov – listu věrných;
při příležitosti jejich životního jubilea
Lp 2019

BORIS DUŠAN

Vlastním jménem Štefan Božný
(nar. 14. 10. 1967, Třepčovice)

Vynikal a divně prožil v ústřední
vesnici šofřany, nezářelo radně
máto - Třepčivazy. Dospřání, su-
dán a polské, pravení šaroty pro-
žil a divně.
Po studiu Československé, trvale
žije v Ostravě. Přiváděje pozdě-
ním ženám, poskytl profese, jako
učitel ve firmách specializovaných se
na prodej nábytku a fotoaparátů.
pěška.

OSTRAVA!!!

tem života
MAMA

ani narozuje na
kvalit proutou
žijete AKIKA
obdivem
obdobně JABA
má a Janmke,
v roce 2019 Lp
u žáně, trilogie
LETÍ - PODZEM
kym podnětem

SOZMARÉ
v jeh. 2020
ENA LETS

D U Š A N